

TBMM
HALKLARIN EŞİTLİK VE DEMOKRASİ PARTİSİ
GRUP BAŞKANLIĞI

Sayı : 19975
Tarih : 21.09.2026

49777

TÜRKİYE BÜYÜK MİLLET MECLİSİ BAŞKANLIĞINA

Aşağıdaki sorularımın **İçişleri Bakanı Mustafa ÇİFTÇİ** tarafından Anayasa'nın 98'inci ve TBMM İçtüzüğü'nün 96'ncı ve 99'uncu maddeleri gereğince yazılı olarak cevaplandırılmasını arz ederim.

Mehmet Zeki IRMEZ

Şırnak Milletvekili

Tekirdağ'ın Çerkezköy ilçesinde bulunan 18 Mayıs 2025 tarihinde açılışına bizzat katıldığım Mezopotamyalılar Dil ve Kültür Araştırma ve Geliştirme Derneği'ne yönelik idari baskılar derneğin açıldığı günden itibaren yoğunlaşarak bugüne dek sürmüştür.

Söz konusu dernek kamu kurumlarının 'olağan dışı' incelemelerine maruz kalmış, Çerkezköy Kaymakamlığı tarafından mevzuat ve yasal gerekçelerle derneğe para cezaları kesilmiş ve kapatılması talep edilmiştir.

Ayrıca dernek, sosyal medya platformlarında hedef gösterilmiş ve son olarak 2 Eylül 2026 tarihinde, gece saatlerinde "kimliği belirsiz kişi veya kişilerce" silahlı saldırıya uğramıştır.

Mezopotamyalılar Dil ve Kültür Araştırma ve Geliştirme Derneği'nin adıyla müsemma bir biçimde yegâne amacı; genel olarak Mezopotamya'da yaşamış halkların, özel olarak ise Kürtçe'nin öğrenilmesi, geliştirilmesi ve bu kültür kapsamındaki değerlerin korunup aktarılması üzerinedir.

Derneğe yönelik idari baskılar tesadüfi olmayıp, kökeni yüz yıl öncesine dayanan sistematik, ayrımcı ve eşitlik karşıtı politikalar ile uygulamaların bir yansımasıdır. Bu durum, derneğe ilişkin saldırıların da zeminini oluşturmakta, ülkedeki mevcut cezasızlık politikası ile birlikte saldırganlara "cesaret" vermektedir!

Mezopotamyalılar Dil ve Kültür Araştırma ve Geliştirme Derneği başta olmak üzere Cumhuriyetin "kurucu ötekileri" konumundaki halkların kültürel varlığının korunması ve

geliştirilmesi üzerine faaliyet yürüten tüm sivil toplum kuruluşlarına yönelik idari baskıların bir an önce son bulması; gelişebilecek tehdit, saldırı ve her türlü provokatif eylemin bir daha yaşanmaması adına hem saldırganların adalet önüne çıkarılması hem de idari kurumlarca kararlı bir duruş sergilenmesi, toplumsal barışın güçlenmesi adına atılabilecek en önemli adım olacaktır.

Bu bağlamda:

- 1) Tekirdağ Çerkezköy’de bulunan Mezopotamyalılar Dil ve Kültür Araştırma ve Geliştirme Derneği binasına 2 Eylül 2026 tarihinde gerçekleştirilen silahlı saldırıya ilişkin başlatılan soruşturmada geline aşama nedir? Fail veya failler tespit edilmiş midir; gözaltına alınan ya da tutuklanan kimse bulunmakta mıdır?
- 2) Söz konusu silahlı saldırı öncesinde derneğin ve yöneticilerinin sosyal medya platformlarında açıkça hedef gösterilmesine dair kolluk birimlerince yapılmış herhangi bir resen tespit, inceleme veya adli/idari işlem var mıdır?
- 3) Çerkezköy Kaymakamlığı tarafından derneğe kesilen idari para cezalarının yasal gerekçeleri nelerdir? Benzer statüdeki diğer sivil toplum kuruluşlarına aynı mevzuat maddeleri uyarınca son bir yıl içinde kaç adet para cezası uygulanmıştır?
- 4) Çerkezköy Kaymakamlığının derneğin kapatılması yönündeki talebinin somut hukuki ve idari dayanakları nelerdir? Derneğin tüzüğünde yer alan dil ve kültür faaliyetleri “suç unsuru” olarak mı değerlendirilmiştir?
- 5) Derneklerin anayasal güvence altındaki örgütlenme özgürlüğü ile kültürel haklar bağlamında; anadillerin ve kültürlerin araştırılması amacıyla kurulan sivil toplum kuruluşlarına yönelik mülki idare amirliklerince yürütülen teftiş ve kapatma girişimleri Bakanlığınızın genel bir politikasının sonucu mudur?
- 6) Kültürel ve dilsel haklar alanında faaliyet gösteren derneklerin kamu kurumlarının da katkısıyla hedef haline getirilmesini önlemek amacıyla Bakanlığınızca valilik ve kaymakamlıklara iletilmiş herhangi bir genelge ya da talimat bulunmakta mıdır?
- 7) Son beş yıl içinde Türkiye genelinde dil, kimlik ve kültür odaklı faaliyet yürüten sivil toplum kuruluşlarına yönelik kaç fiziki saldırı veya tehdit vakası kayıtlara geçmiştir? Bu vakaların kaç aydınlatılmış, failleri hakkında ne tür yaptırımlar uygulanmıştır?
- 8) Derneği hedef alan provokatif söylemler ve silahlı saldırı karşısında yerel idari makamların tutumu ile "cezasızlık" algısını ortadan kaldırmaya yönelik Bakanlığınızca yürütülen idari bir tahkikat başlatılmış mıdır?